

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління підприємством у бізнес-середовищі

освітньо-професійна програма Бізнес-адміністрування
спеціальність 073 Менеджмент
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь Магістр

Розробник: І. Потапюк, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, к.е.н.,
доцент

Гарант: Д. Дячков, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, д.е.н.,
доцент

Полтава
2021 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Управління підприємством у бізнес-середовищі
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Потапюк Ірина</i> , кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 488а (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> iryna.potapyuk@pdaa.edu.ua тел. 050 136 03 22 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/potapyuk-irina-petrivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо сутності, методології, формування механізму управління сучасними підприємствами у бізнес-середовищі.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування розуміння концепцій, методології, підходів і критеріїв управління підприємством у бізнес-середовищі; ознайомлення зі станом та перспективами сучасного бізнес-середовища в Україні; розгляд сучасних теорій і практик управління підприємством в бізнес-середовищі.

Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахові:

ФК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

ФК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

ФК 11. Здатність застосовувати знання та уміння в галузі маркетингу щодо формування комплексу маркетингу, створення системи стратегічного маркетингу та забезпечення ефективного розвитку підприємства в динамічному ринковому середовищі.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Управління підприємством як економічна категорія

Тема 2. Сутність та класифікація бізнес-середовища

Тема 3. Маркетингове дослідження зовнішнього бізнес-середовища підприємства

Тема 4. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства у бізнес-середовищі

Тема 5. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління підприємством у бізнес-середовищі

Тема 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства у бізнес-середовищі

Тема 7. Особливості інноваційного управління підприємством в бізнес-середовищі та інвестиційне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління підприємством у бізнес-середовищі

Тема 8. Організація діяльності підприємства у бізнес-середовищі

Тема 9. Контролінг як інструмент управління підприємством у бізнес-середовищі

Тема 10. Управління продуктивністю підприємства в бізнес-середовищі

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 150 годин

Кількість кредитів – 5,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

1. Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти (табл. 1).

2. Форми оцінювання результатів навчання (табл. 2 і 3).

Таблиця 1

**Забезпечення тематикою дисципліни успішного опанування
програмних результатів навчання для здобувачів вищої освіти**

Теми занять	Програмні результати навчання					Разом
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 13	
Тема 1. Управління підприємством як економічна категорія	+	+	+			3
Тема 2. Сутність та класифікація бізнес-середовища	+	+				2
Тема 3. Маркетингове дослідження зовнішнього бізнес-середовища підприємства	+	+	+	+		4
Тема 4. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства в бізнес-середовищі	+	+		+		3
Тема 5. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління підприємством в бізнес-середовищі	+		+		+	3
Тема 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства в бізнес-середовищі	+		+	+	+	4
Тема 7. Особливості інноваційного управління підприємством в бізнес-середовищі та інвестиційне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління підприємством в бізнес-середовищі	+		+		+	3
Тема 8. Організація діяльності підприємства у бізнес-середовищі	+	+	+	+	+	5
Тема 9. Контролінг як інструмент управління підприємством у бізнес-середовищі	+		+			2
Тема 10. Управління продуктивністю підприємства в бізнес-середовищі	+	+	+			3
Разом	10	6	8	4	4	32
максимальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	31	18	25	13	13	100
мінімальний відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	18	11	15	8	8	60

Таблиця 2

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
073МЕН_мд_2021 [8] (БА)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Управління підприємством як економічна категорія	2	2	-	2	6
Тема 2. Сутність та класифікація бізнес-середовища	2	2	3	2	9
Тема 3. Маркетингове дослідження зовнішнього бізнес-середовища підприємства	3	3	3	2	11
Тема 4. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства в бізнес-середовищі	3	3	3	2	11
Тема 5. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління підприємством в бізнес-середовищі	3	3	3	2	11
Тема 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства в бізнес-середовищі	3	3	3	2	11
Тема 7. Особливості інноваційного управління підприємством в бізнес-середовищі та інвестиційне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління підприємством в бізнес-середовищі	3	3	3	2	11
Тема 8. Організація діяльності підприємства у бізнес-середовищі	3	3	3	2	11
Тема 9. Контролінг як інструмент управління підприємством у бізнес-середовищі	3	3	3	2	11
Тема 10. Управління продуктивністю підприємства в бізнес-середовищі	2	2	2	2	8
Екзамен				20	20
Разом	27	27	26	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
073МЕН_мз_2021[8](БА, л.н.)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Управління підприємством як економічна категорія	-	-	-	2	2
Тема 2. Сутність та класифікація бізнес-середовища	-	3	3	2	8
Тема 3. Маркетингове дослідження зовнішнього бізнес-середовища підприємства	-	3	3	2	8
Тема 4. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства в бізнес-середовищі	9	3	3	2	17
Тема 5. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління підприємством в бізнес-середовищі	-	3	3	2	8
Тема 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства в бізнес-середовищі	-	3	3	2	8
Тема 7. Особливості інноваційного управління підприємством в бізнес-середовищі та інвестиційне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління підприємством в бізнес-середовищі	9	3	3	2	17
Тема 8. Організація діяльності підприємства у бізнес-середовищі	-	3	3	2	8
Тема 9. Контролінг як інструмент управління підприємством у бізнес-середовищі	-	3	3	2	8
Тема 10. Управління продуктивністю підприємства в бізнес-середовищі	9	3	2	2	16
Екзамен				20	20
Разом	27	27	26	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бондаревська К.В. Ефективність використання персоналу аграрних підприємств : монографія. Дніпропетровськ : ДДФА, 2012. 165 с.
2. Дячков Д.В. Управлінські аспекти інформаційної безпеки : теорія, методологія, практика : монографія. Запоріжжя : Вид-во «Інтер-М», 2019. 424 с.
3. Заруба В.Я., Парфентенко І.А. Моделі погоджування виробничих ресурсів підприємства з поточним попитом на продукцію. Информационная экономика : этапы развития, методы управления, модели = Information economy: the stages of development, management methods, models : монографія / ред.: В.С. Пономаренко, Т.С. Клебанова.

Братислава-Харьков : ХНЭУ им. С. Кузнеца, 2018. С. 469-481.

4. Зінченко О.А., Павліщій Д.О., Зінченко Д.С. Інвестиційні ресурси : сутність, механізм залучення та роль в економічному розвитку підприємства. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. 2017. Вип. 33. С. 50-57.

5. Ковшова І.О. Маркетинговий менеджмент : теорія, методологія, практика : монографія. Видавництво : ФОП Вишемирський В. С., 2018. 516 с.

6. Мазур А.О., Кириченко С.О. Методологічні основи ефективного використання ресурсів підприємств. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. № 6 (17). С. 253-258.

7. Методи та інструменти аналізу і прогнозування ринкової ситуації в забезпеченні стійкості суб'єктів господарювання : монографія / за заг. ред. Н. В. Шандової. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 280 с.

8. Павликівська О.І., Мельник О.М. Побудова системи управління ресурсами підприємства на основі системного та ресурсно-орієнтованого підходів. Причорноморські економічні студії, 2018. № 33. С. 110-114.

9. Петрович Й.М. Управління діяльністю організаційно-виробничих систем : навч. посібник. К. : Знання, 2021. 510 с.

10. Потапюк І.П., Міщенко О.В., Сухорученко Я.А. Управлінський контроль як елемент стратегічного управління підприємством. *Економічний форум*. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2018. № 4. С. 209-214.

11. Потапюк І.П., Орехов М.І. Організація збутової діяльності сільськогосподарських підприємств. *Інфраструктура ринку* : електронний науково-практичний журнал. Одеса : Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2017. Вип. 13 / 2017. С. 159-166.

12. Розвиток підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища : управління, реалізація та перспективи : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Шарко М.В. Херсон : ФОП Вишемирський В.С., 2019. 306 с.

13. Управління ресурсами підприємства : монографія / за заг. ред. к.е.н., проф. Г.О. Швиданенко. К. : КНЕУ, 2014. 418 с.

Допоможні

1. Іщенко М.І. Теорія оцінки фінансово-економічних результатів діяльності промислових підприємств : монографія. Кривий Ріг : Вид Р.А.Козлов, 2014. 422 с.

2. Концепція економічного розвитку та інноваційної активності підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища : монографія / Н.В. Гусаріна. Херсон : ПП Вишемирський В.С., 2017. 180 с.

3. Маркіна І.А., Потапюк І.П., Войтович С.Я. Стратегічне маркетингове управління підприємствами сфери послуг : монографія. Кіровоград : ФО-П Александрова М.В., 2014. 312 с.

4. Потапюк І.П., Даниленко К.О., Мокієнко Є.О. Корпоративна культура як складник стратегічного управління персоналом підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2017. № 5 (05). С. 170-175. URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-05>.

5. Потапюк І.П., Дячков Д.В., Яковенко І.О. Особливості товарної політики підприємства. *Східна Європа : економіка, бізнес та управління*. ВД «Гельветика». 2020. Вип. 4 (27). С. 46-51.

6. Потапюк І.П., Івченко М.В., Склярчук Р.В. Теоретико-методологічні аспекти розробки маркетингової стратегії підприємства. *Причорноморські економічні студії : науковий журнал*. 2017. № 24. С. 81-84.

7. Потапюк І.П., Прокопенко О.В., Родько О.С. Особливості формування товарно-цінової політики сучасних підприємств. *Інфраструктура ринку* : Електронний науково-практичний журнал. Одеса : Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2019. № 36 / 2019. С. 254-259.

8. Солодучін С.В., Шайтанова Є.С. Сучасні підходи до моделювання управління інвестиційними ресурсами підприємства. *Modern Economics*. 2018. № 9. С. 105-112.

9. Федірець О.В., Гордівська А.С., Дековець К.О. Чинники впливу на управління матеріально-технічним забезпеченням виробництва. *Економічний форум*. Луцьк : ЛНТУ, 2019. № 2. С. 190-197.

10. Федірець О.В., Савченко М.А., Заїка В.М. Управління земельними ресурсами як чинник їх ефективного використання. *Приазовський економічний вісник*. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2019. № 1 (12). С. 148-153.

11. Jayaram A., Singal S. An enterprise resource management model for business intelligence, data mining and predictive analytics : 7th International Conference on Cloud Computing, Data Science & Engineering – Confluence, 2017. P. 485-490.

12. Markina I., Safonov Yu., Zhylinska O., Diachkov D., Varaksina E. Defining the dimensions of national security, financial security and food supply chain in Ukraine. *International Journal of Supply Chain Management*. 2018. Vol 7. № 6. URL : <http://ojs.excelingtech.co.uk/index.php/IJSCM/article/view/2559>.

13. Human Resource Management and Corporate Competitiveness : monograph / Edited by Csaba Bálint Illés. Gödöllő, 2012. 420 p.

14. Widjaja et al. Development and Validation of Instruments for Evaluation Enterprise Resource Planning on Human Resource Management in Higher Education Sector : 3rd International Conference on Informatics and Computational Sciences (ICICoS), 2019. P. 1-6.

Інформаційні ресурси

1. Biznes-portal. URL: <https://biznes-portal.info>

2. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>.

3. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.

4. Сайти періодичних видань: журнал «DAS MANAGEMENT», Менеджмент. Діловодство. Кадри. Охорона праці. Управління персоналом, журнал «Менеджер і менеджмент» <http://www.m21.com.ua/>

5. Український бізнес-портал. URL: <https://ukrbiz.info/ua/>

6. Міжнародний інститут аналізу бізнесу: офіційний сайт. URL: <https://www.iiba.org/>

7. Рішення для бізнесу YouControl: офіційний сайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/>